

بەمجۆرە جەمال تاهىر م ناسى

وا لەسەر داواى خۇتان، چىمكىكى بچووكى ھەندى ئە بىرەوربىيەكانى نزيكەى پازدە سائىكى خۇمتان لەگەل شەھىد مامۇستا جەمال تاهىردا بۇ ئەنوووسم، لەبەرئەھوى پەيوەندىيەكانمان فرە لايەن و ھەمە بابەت و لە نزيكەھو بوو، ناچارم بەكورتى باسى ھەندىك لەو رووداوانە بكەم، كە لەوماوھى پىكەھو بوونەماندا روويان داوھو دامناون. لە نووسىنەھوى بىرەوربىيەكانمدا ھەموو وردو درشتىكى راستگويانەو بى ئارايشت باس بكەم و راستىي ئەو رووداھو خۇش و ناخۇشانە، كە بەشىكى لە مېژووى خەبات و تىكۇشانى گەلەكەمان، وەك من تىيانگەيشتووم و ناگاداريان بووم بگىرەمەھو وەك بارمتەيەكى نىشتمانى و نەتەھوى ئەستۆم...، ھىوادارم بە (بەھوى خەلگەھو باسى خۇكردن) دانەنرئىت...!!

پىش دەست پىكردنى تاقىكردنەھوكانى كۆتايى سائى 1962-1963ى خويىندن، پىمان راگەيىندرا، داوا تەواوبوونى تاقىكردنەھوكان يەكسەر خۇمان بگەيىننەھو كوردستان و ئەوھوو روژى پىنجشەمەى 1963/6/6، كۆمەلئىكان لە رىي دەربەندىخانەھو گەراينەھو بۇ سلىمانى لە سەيتەرەى توونىلەكە، پىلا وەكانىشيان پشكنين، ئەوانەى يەكسەر نەگەرەنەھو، لە بەغدا گىريان خواردو ھەندىكيان ناچاربوون بەپى و ولاخ و چەرەسەرى بگەرپنەھو... و ئەوھوو بەرەبەيانى 1963/6/9 رزىمى بەعس، دەستپىكردنەھوى شەرى راگەياندو (قەدەغەى ھاتوچۇ) خويىناوى وشوومەكەى زەعەيم سدىق دەستى پىكردو شەرىكورد بەگەرمى دەستى پىكردەھو...، ئىمەى قوتابىيانى زانكۇيش، (ئەھوى لەناو شاردا بەرەو رەشبگىر نەكەوتىن) ھەر بە سووكبوونى قەدەغەى ھاتوچۇ، دەستمان كرددەھو بە پەيوەندىيە بەرپىكخستنەكانەھو ئىش و كارى رىكخستنى خۇمان دەست پىكردەھو، كە لەوكاتەدا برىتى بوو لە كۆبوونەھوى ھەفتانەھو ئابوونەھو پالتۇو بەتانى و پىخەف كۆكردنەھوو بەشەھو گواستەنەھوو ھەشاردانىيان لەچەند شوپىنىكى گومان لى نەكراو، وەك مزگەوت و ھەندى مالى چەپەك داوىي يەكخستن و گواستەنەھويان بۇ شوپىنىكى گونجاو (بەشەھو وبە بن دەست و كۆلى خۇشك و كەسوكارو كچانى چاۋنەترسى دەرو دراوسى جىبەجى ئەكرا!) و داوا ئەھو گواستەنەھويان بۇ شاخ، لەلايەن بەرپرسانى تايبەتتى ئەو كارەھو...! ئەھو ھاويىنە من پەيوەندىم بە ئەندامىكى (رپىكخراوى14) ھوھەھو ناوى كاك ھەمەئەمىن بوو، خرمى كاكە ھەمەى حاجى تايەر بوو ھەموو جارئك (ھەفتەى دووجار، يان بەپى پىويست)، ئەچوومە مائەھو كە لەمالى (ھەمەى حاجى تاهىر) دابوو، بەرانبەر مزگەوتى بنتەبەقى تەنىشت مالى شىخ جەلالى ھەفەيد، بەياننامەھو بلاوكرائەكانى ئەوسەردەمەى پارتى و پ.م، بەشى قوتابىيانى زانكۆم لئوھەرئەگرت و ئەم بردەھو بۇ مالى خۇمان لەسەر شەقام و دواتر ئەم گەياندە شوپىنى خۇى، تا كودەتاكەى عەبدولسەلام عارف (لە 1963/11/18) دا بەسەر بەعسا نەكرا، نەمانتوانى بچىن بۇ بەغدا بۇ كاروبارى دامەزراندن و، لە، 1964/1/14 دا بوومە مامۇستا لە ناوھندىي شوپرشى كوران...!

پاش ماوھەكە، لەلايەن شەھىد عومەر تۇفيقەھو كە ئەوكاتە ئەندامى سكرتارىيەتى يەكئىتى قوتابىيانى كوردستان بوو، داوام لىكرا بەرپرسىي بەرپوھبردنى كاروبارى لىژنەى شارو لقى سلىمانىي (ى.ق.ك) و لىژنەى بەرزى كچانى (ى.ق.ك) بگرمە ئەستۆ يەكەم دانىشتنى پى سپاردنمان لەمالى مامۇستا عەبدولخالق جەبارى كرد، كە ئەوكاتە لە تەنىشت مالى مىرزا غەفوورەھو بوو لەبەرخانەقا، لىژنەى شار، جەمال تايەر و جەبارى حاجى رەشىدو محەمەد سابىرو عوسمانى سەعەيدى والى بەگ و عارف كەرىم و فوناد عەبدولستار بوون، ئەندامانى لقىش

ئەنۋەر تۇفيقو ئەحمەد عەزىز (پېنجوئىنى) و سىمكۆ فەتھوللا و يەك دوانىكى تر بوون، بەمجۆرە جەمال تاپەرم ناسى و ئەوپەيەندىيەمان (لە قوتابىياندا)، تا جەند سائىك درىژە كىشاو، لەراستىدا ئەوھى ئەو ماوھىە من لەوانەم بىنى، جىي شانازى و بىر نەچوونەون و ئەتوانم بلىم ھەرھەموويان نىشانەى دلسۆزى و پەرۆش و لەخۇبوردن و پابەندى بوون بە ھەموو ئەو ئەركانەوھە كە پىيان ئەسپىردرا، بىگومان، لەھەمان كاتدا، بەرپرسى حىزبىشيان بووم (بەتايىبەتى جەمال تاھىرو جەبارى حاجى رەشىدو محەمەد ساپىر)، تا 1971/3/11، لە كۆنفرانسى 1968ى ناوچەيى حىزبىدا، ھەئىژىردرام بۇ لىزنەى ناوچەى سلىمانى و دواترىش بۇ كارگىرى لىق.

كات (4)ى بەرەبەيانى 1970/3/11، كاك خەسرەو حەمىد بابان بەجىيىكەوھە ھات بۇ مائەوھە بەدوامداو ھەرچى كەلۈپەلىكى گىرنگ لى من بوو ھەئەمان گىرت و چوويىن بەدوۋى كاك (فەوزى رەشىد نامق) داو پىكەوھە چوويىن بۇ ئەوشوئىنەى كە دىارى كرابوو، لەوئى پىيان راگەياندم كە بەپىيى برىارىكى تىكپىراى بەرپرسانى ئەوكتە، من ئەبى لە سلىمانى بەيئەمەوھە بەرپرسى حىزب و رىكخراوھەكانىش بگىرە ئەستۆ و ئەوھىو لەوكتەدا كە زۆر دەگمەن خەلك ھەبوو بوئىرئ ئىش بىكات، لىزنەيەكى ناوچەى نەيئىم لە جەمال تاپەرو محەمەد ساپىرو جەلال عەزىزو (دووكەسى تر!) (پىكەئىنا (باناويان نەبەم!!)، كە تەنھا يەكەم كۆبوونەوھە ھاتن، كە لەمائى شەھىد مەلا رەسوول دانىشتىن، لەگردى شىخ محىدىن، ئىتر نەمان بىنيىەوھە!! ئەو برا بەرپىزانەى تر بەوپەرى لەخۇبوردن و نەترسىيەوھە گىانى خۇيان خىستبووھە سەرلەپى دەستيان و لەجاران پەرۆشترو چالاكانە تر كارەكانىان رائەپەراندو، ھاودەنگى و ھاوباوھەپى ئەوان لەگەئەما كە ھەموومان لەوانە بوويىن لە سىياسەتى ئەوكتەى حىزبەكە پازى نەبوويىن، (بەتايىبەتى ھاوكارىيى لەگەئە بەعسو شەپ لەگەئە بالەكەى تردا كە بىپاساو بوو!) و خۇپراگىريان لەبەر مەترسى و چاودىرى و ھەرەشەو گورەشەى سائىكى پىر جەفەنگى ئەو باروودۇخەو ھەولئى رىخۇشكردن و زەمىنەسازىيى بۇ ئاشتىبوونەوھەكى گشتى و تىكەئىبوونەوھەى ھەردوو بالەكە، كارىگەرى گىرنگى ھەبوو بۇ سەرەكەوتنى ئەو بوچوونەو ئەوھىو كۆنگرە لە 1971/2/10دا لە بەغدا بەستراو ئەندامەكانى ئەوانەبوون كە لەكۆنفرانسە ناوچەيىەكانى پىش دەرچوونى بەيانى 11ى نازاردا ھەئىژىردرابوون كە زۆربەيان داخ لە دل و نازابىيەكانى ناو حىزب بوون لە رەوتى سەرگردايەتى و ئەوھىو بەزۆربەى دەنگ، برىارى گۆپىنى ناوى حىزبەكە بۇ (پارتى شۇرشىگىرى كوردستان) و ھەئەشانەوھەى و يەگگرتنەوھەى لەگەئە بالەكەى تىرى پارتى دراو، برىارىبوو كە سىيەكى ئەندامانى لىق و ناوچەكان لە كادىرەكانى ئىمە دابىرئى و ئەوھىو لە دانىشتنى دووھى كۆنگرەكەدا (كەناونرا كۆنگرەى حەوتەم) و لەمائى مامۇستا برايم بەسترا، ناوى ئەوانە خويئندرايەوھە كە بۇ تىكەئىبوونەوھە لەلايەن (م.س)دوھە دىارى كرابوون، ھەفالىان جەمال تاھىرو محەمەد ساپىرو عەبدوئلاى حاجى سەعەيد بۇ ناوچەى سلىمانى و كەمال خۇشناوو مەحموى مەلا عىزەت و فوئاد قەرەداخى و حەمە چاوشىن و رەفەتەى مەلا دانرابوون بۇ لىقى سلىمانى، لىقى (4) ئەوھىو يەكسەر جەمال تاھىرو محەمەد ساپىر، ھەئەسان و كرديان بەھەراو نارەزايى دەرپىن بەرانبەر بەوانەى كە ئەو ناوانەيان داناوھو، وتيان بۇچى جەمال عەبدولى تىا نىيە، لەكاتىكدا لەوباروودۇخە پىر مەترسى و كىشەو گىرەتەدا كە كەس نەيئەوئىرا بجوولئىتەوھە ناوى ھىچ بىنيئىت، ئەو ھەموو بەرپرسىيەكى لىق و ناوچەى نەيئى حىزب و ھەموو رىكخراوھەكانىشى گىرتە ئەستۆو نىكەى ھەموو كۆبوونەوھەكانىشى لەمائى خۇيان ئەكرد، كە كەس بوارى نەئەدا كۆبوونەوھەك لەمائىدا بىكرىت و جارەھا كەوتە بەرھەرەشەى كوشتن و چاودىرىيى بەردەوام و مالى پشكىن و زۆر شتى تىرىش..!، كەچى ئىستا ھىچ بەرپرسىيەكى حىزبىيى پى نەسپىردراو، ئەوھىو، كاكە حەمەى حاجى تاپەر، كە تا ئەوكتە ئەندامى (م.س) و بەرپرسى لىقى سلىمانى حىزب بوو ھەستاو وتى: براينە، ئەوھە من وتوومە باوابى.

چونکہ وتوومە، (ئەو پیاوہ ئەوہندە راست و پاک و... تاد)، لەگەڵ ئیمە ھەڵی ئەئەکرد، ئیتەر چۆن لەگەڵ ئەو... ھەئەئەکات...، ئینجا، خۆم ھەئەم دایە و وتم، ھەموو ھەقی خۆیانە و کاکە ھەمەیش راست ئەکات...! و ئەوہووو خیریان بنووئە دایانابوووم بۆ لیژنە ی تەنفیزی یەکییتی مامۆستایان...، بیگومان دوای تیکەئبوونەوہیش و تا چوونە دەرەوہی 1974 ییش، زۆربە ی کیشە ی تیکەئبوونەوہو برادەران ی ریکخستەکانی سلیمانی و شەرپو گیکچەل و جاودیری بەردەوامی خۆم و مال و تەنانەت پیلانی کوشتن بۆ دانان و زۆرشتی تریش، ھەر بەرۆکی منی ئەگرتەوہو یەخەگری من ئەبوو، ھەرسێ ئەندامەکە ی ناوچە ھەفان (ھەمە سابیر و جەمال تاهیر و عەبدوللای حاجی سەعید) و ئەوانە ی لق (مەحموی مەلا عیززەت و کەمال خۆشناو)، ئاگاداری ھەندیکی ئەو کیشانە بوون، کە ئەچووومە سەر بەرپرسیانی بالەکە ی ترو ھەندی جار ئەوانیشیان لەگەڵدا بوون..!

لە (1964) ھوہ، بی پچران بەرپرسی ریکخستنی حیزبی و قوتابیان و دواتریش مامۆستایانی مامۆستا جەمال تاهیر بووم تا 1971 و تیکەئبوونەوہی دووبالەکە ی پارتی، ھەمیشە مرۆفیککی ھیمن و لەسەرخۆ و ھۆشیار و دەستپاک و چالاک و لەخۆبوردو گوپرایەل و پابەندی کاروفەرمانی حیزب و ئەو ریکخراوانە بوو کە ئیشی تیدا ئەکردو یەکیک بوو لەوانە ی، (نەو) و (ناکریت) و (ناتوانم) ی نەئەزانی لە سەخت و دژوارترین رۆژەکانی تیکۆشاندا، بەوہو نەترس و گیان لەسەردەست بوو، لەکوئای حەفتاکاندا دووجار گیراو، تووشی گەلێک ئازار و ئەشکەنجەو جەرمەسەری بوو، بەلام سەربەزانە رزگاری بوو، تا ئەوہوو بەناچاری شاری بەجئھیشت و چووہ شاخ...، ئەوہندە ی ناسیم، مرۆفیککی سەرراست و بەئەمەک و یەکرپوو بوو، بەردەوام ھاتوچۆی ئەکردم و بۆ زۆرشت پەرس و رای بی ئەکردم، بیگومان گەل یادو بیرەوہری تریشم ھەییە لەگەل، بەتایبەتی لەکوہوونەوہ گشتی و کۆنفرانس و کۆنگرەکاندا...و، زۆر قسەو باری سەرنجە ھەییە، با بمینئ بۆ کاتی خۆی، ھەزار دروود لە گیانی پاک ی ئەوو ھەموو شەھیدانی رپگای رزگاری نەتەوہکەمان.

جەمال عەبدول